

Cristòfor Colom i el fanatisme

Autor: Jordi Bilbeny

Data de publicació: 11-10-2021

Un antic article que En Jordi Bilbeny va publicar al diari El Punt, dissabte 28 d'agost del 2004. Gira a l'entorn de la incapacitat de certs historiadors d'acceptar els nous estudis sobre la catalanitat d'En Colom. Un article antic que continua sent actual encara avui mateix.

Fa una certa angúnia llegir el parer dels historiadors quan, darrera d'aquest nom no hi ha res més que el buit. Podria haver dit que no hi ha res més que els tòpics. Però, aquests, com a substituïts encartonats d'una veritat primitiva, que sovint han estat impulsats i fixats amb intencionalitats polítiques molt evidents des dels mecanismes d'Estat, no deixen tampoc de formar part del buit. Sí: en la història, com en totes les altres dimensions de la realitat, o hi ha la raó o hi ha el buit.

I això que s'esdevé en qualsevol aspecte del coneixement que toquem, passa amb massa insistència en un tema com el de la catalanitat d'En Colom. Fa vint anys, el sol fet d'apuntar dins un ambient acadèmic, la possibilitat que aquest fos català, en destapava directament l'anatematització. Les coses, tanmateix, han anat canviant. I molts dels qui s'hi mostraven escèptics o desconfiats, després dels meus múltiples articles, desenes de conferències, dels tres llibres i la pel·lícula, han començat a creure que si En Colom va tenir un passat misteriós va ser per voluntat expressa dels censors reials, que retocaven els llibres abans de ser impresos.

Ara bé, les meves recerques sobre la censura i la manipulació del nostre passat han tingut un nombre ingent d'opositors irracionals. Fos quin fos el document que presentava, el gravat, els vincles genealògics, les evidències heràldiques, les traces ideològiques, les anàlisis textuais, els historiadors han continuat fent com si res d'això no existís. Com si tot fos fruit de la meva invenció.

En aquesta línia, em sembla important remarcar l'article que En Josep M. Freixes publicava en aquest mateix diari, el passat 17 d'agost, perquè és molt simptomàtic del que passa entre els historiadors del nostre país, sempre tan dòcils a

reverenciar les mentides històriques imposades pels nostres exterminadors, abans de ser atents als estudis que podrien denunciar-les i enderrocar-les.

En primer lloc, En Freixes parlava de la catalanitat d'En Colom i de la seva popularització, sense esmentar cap dels meus treballs, ni tan sols la pel·lícula d'En David Grau sobre la meua obra, que va donar una gran embranzida i va popularitzar enormement el tema. És possible que, en la línia que exposava, pensí que són –com escriu– “meres conjectures, sense aportar cap prova irrellevant d'arrel científica”. Si, doncs, els documents i els gravats, les cites textuais dels llibres d'història o la genealogia, amb la contrastació metòdica de les fonts, no són considerades “proves” pels historiadors, és que, llavors, només en resta el prejudici. Són múltiples els historiadors que han denunciat que darrera la figura d'En Colom s'hi barregen dos personatges: el Colombo analfabet i plebeu italià i el Colom noble, cultíssim, militar i polític català. Però el desconeixement categòric i absolut dels nostres historiadors de la família barcelonina dels Colom, els porta a creure que En Colom era italià o s'amagava, com ressenya també En Freixes. ¿Des de quan un Almirall, Virrei, Governador General, Capità General, un autèntic home d'Estat, que viu a la Cort de Portugal, i al Cort Catalana, que s'escriu amb tots els reis i amb el Sant Pare, que té els seus fills a la Cort, que pacta continuadament amb la Corona, i que és rebut multitudinàriament a Barcelona, es podia amagar? Creure-s'ho ja es molt poc científic, com creure's que un plebeu pugui arribar a ser virrei o almirall. En tots dos casos el que es demostra és un desconeixement ingent sobre el dret constitucional català i el funcionament de les Corts medievals.

Però aquestes badades, comprensibles per un justificador de la mentida oficial, i innòcues de per si, vénen embolcallades per una ofensa greu. En Freixes escriu que són els investigadors i les seves múltiples teories, els qui “han malbaratat l'alternativa a favor de l'origen català de l'almirall Colom”, quan els únics que l'hem posada sobre la taula hem estat nosaltres. I mercès a les nostres recerques ha treballat En Charles Merrill i els conductors del documental del Discovery Channel. Ja he explicat què fa aquesta “comunitat científica” amb tot el que no s'acorda amb la seva visió del món: exclou, extirpa, silenci, menysté, insulta. No. El problema no som els qui cerquem. El greu problema que tenim ara per ara són els qui deturen i impossibiliten les recerques i la seva difusió: acadèmica o social. Jo en sóc un exemple vivent. I és que els inquisidors també eren una “comunitat”. Plena d'uns arguments que, fins i tot, semblaven científics. Però amb la veritat prefabricada en una mà i la torxa encesa a l'altra.

Jordi Bilbeny,
escriptor i investigador